

MAGTÁRlap
művészetek völgye 2007

A SORS KÉRDÉSEI

A Völgy nyolcadik napján Kapolcsot látogattam meg, újra. A falu most is telve volt emberekkel, annak ellenére, hogy az idő ismét elromlott egy kicsit. A Magtártól egészen az evangélikus templomig sétáltam, ahol a mai napra egy közös beszélgetést hirdettek meg, az élet nagy kérdéseiről.

A templomba belépve egy kisebb, csendes társaság fogadott. A két padosor között egy szimpatikus középkorú férfi a mikrofonját próbálgatta. Mint kiderült, ő volt a beszélgetés vezetője. Csöndben leültem hátul, és vártam a beszélgetés kezdetét. Nem telt el sok idő és a templom kapuját bezárták.

A férfi egy rövid filmrészlettel kezdte a beszélgetést. A filmrészletben egy fran-

cia nevelőintézet életébe tekinthettünk be. A vetítés befejeztével a férfi az emberi sorsról tett fel kérdéseket a közönségnek, mint például: vajon miért volt az a sorsa a főszereplő kisfiúnak, hogy egy „gyermekbörtönben” nőjön fel? Tehát mitől függ, hogy az ember szegény vagy gazdag családba születik? Erre ugyan nem kaptunk választ, de sokat gondolkoztunk rajta. A hallgatók lassan-lassan bekapcsolódtak a beszélgetésbe, és megosztották velünk véleményüket.

Egy nő például elmesélte, hogy egy statisztikában azt olvasta, hogy száz bűnözőben mindössze egy közös jellemzőt találtak, mégpedig azt, hogy egyik

sem találkozott az apjával. Egy másik résztvevő arról beszélt nekünk, hogy szerinte egy gazdag családban felnövekvő embernek sokkal több lehetőség jut az életben, mint annak, aki szegény családból származik. Hiszen a gazdag előtt már minden kapu nyitva áll, a sze-

génynek viszont még ki kell nyitnia ezeket a kapukat, és még akkor sem biztos, hogy boldogul az életben.

Bevallom, ezeken én is sokat gondolkodtam ott ülve, és nem tudom a válaszokat. A következő kérdés az volt, vajon van-e bármi, ami meghatározza a sorsunkat. Vajon Bachnak például meg volt írva, hogy nagy zenesz lesz? Vagy csupán a szerencse kedvezett neki, hiszen a tehetsége megvolt hozzá. Ezt persze nem tudhatjuk, de érdemes elgondolkozni rajta. Én is megtettem, nem ártott meg...

*Bakos Csenge
„Manjari”*

NEM AKAROK TÖBBÉ BOSZORKÁNY LENNI!

A Művészetek Völgye nyolcadik napján ismét Kapolcsra látogattam el, egy gyermekelőadásra. A nézőtéren voltak kisgyerekek a szüleikkel, és még néhány fiatal, akiket szerintem az érdekes cím (Nem akarok többé boszorkány lenni!) vonzott oda. Senki sem csalódott.

Egy nagyon aranyos történetet láthattunk egy boszorkányról, aki többé nem akarta betölteni hivatalát, mert elege lett abból, hogy mindenki csak úgy kerül kapcsolatba, hogy ijesztgeti őket. Ő nem ilyen természetű. Szeretett volna normális életet élni, és nem azon fáradozni, hogy kit mivé változtasson át, hogyan tegyen kárt az emberek életében. A darabban pont ezért nem akarta a macskát sem szoborrá változtatni, nem akart ártani neki és másoknak sem. Ezért viszont nagy árat kellett fizetnie. Ki kellett lépnie a boszorkánytanácsból, fel kellett adnia eddigi életét, el kellett költöznie boszorkányföldről.

Skizofrénia a színpadon? Talán, vagy csak egyszerűen még nem láttam ilyet, és nem tudtam, hogy ilyen is van. Egy lány, rengeteg báb, székek, asztalok, teáskanna és sok-sok ruha. Ebből állt a szereplőgárda. Egyszerű, puritán eszközökkel megoldott előadást láthattunk, némi kreativitással ötvözve. A boszorkány egy egész normális rongybaba volt, viszont a bo-

szorkánytanács feje egy ruhába bugyolált kancsó, ami hihetetlen, de mégis hasonlított egy emberre. A fekete macska egy szék volt, egy fekete gombolyaggal az egyik oldalán. Érdekes látásmód, de mégis hihető.

A gyerekeket annyira lekötötte az előadás, hogy még miután elkezdett cseperegni az eső, még akkor sem álltak föl. A közönség egytől egyig átszellemülten nézte a színpadot, ahol az egy szem lány egy egész kavalkádöt kerekített a nézők elé. Tényleg nagyon érdekes volt, hogy egyvalaki képes ilyenre, mások beleavatkozása nélkül. Kevés képzeletőróvel bíró emberek kíméljenek!

Márkus Vera

AKI NEM LÉP EGYSZERRE...

Már évek óta a Művészetek Völgyében fellépnek a Szentésről érkezett Horváth Mihály Gimnázium dráma tagozatos diákjai. Mindig színvonalas és érdekes produkciókat láthatunk az előadásukban. Háromféle játék háromféle osztálytól.

Én ma a Malomszigeten a legkisebbek drámajátékát láttam, ami a társadalmunkat, az emberi viselkedést figurázta ki. Az első részbe láthatunk egy-egy helyzet normális, majd az általában bekövetkező (elég bunkó) lereagá-

lását, mint például :

Egy ember az utcán véletlenül letüszent valakit.

Első reakció: - Jaj, egészségedre! Nem kérsz egy zsebkendőt?

Második reakció: - Remélem, megdöglesz!

Vagy: Egy terhes nővel találkozik egy ismerőse.

Első reakció: - Jaj de jó, terhes vagy?

- Igen. Már három hónapos. (mosoly)

Második reakció: - Mi van, megint felcsináltak?

- Az oké, csak tudnám, hogy ki volt... és így tovább...

A darab második felében az ember élete során tapasztalható általános negatív, illetve pozitív hatásai kerültek előtérbe. Érdekes volt hallani azokat a dalokat,

szövegrészleteket, amiket a táborhelyünkön minden nap reggeltől estig, egyfolytában hallottam, mivel a szentesi diákok itt tábo-
roznak mellettünk,

és mindig próbáltak, így a dalokat már mindenki kívülről tudta. Egyébként a dalok saját átírások voltak, ismert szövegek, de más dallammal. A kedvencem például az „Aki nem lép egyszerre” kezdetű dal a Zalatnay Cini: „Nem vagyok én apáca” dallamára, de ez a két dal hallható volt fordítva is, a „Nem vagyok én apáca” az „Aki nem lép egyszerre” zenéjére.

Így, hogy tudtam, hogy mennyit készültek a darabra, el is vártam valamennyire, hogy jó legyen, és szerencsére nem is kellett csalódnom. Jól kiformált előadás, éppen megfelelően túljátszott szerepek, érdekes téma, kellemes hangulat és jó

közönség tette még élvezetesebbé a darabot. Nagyon jó előadás volt, remélem, hogy máskor, más helyen is találkozhatom velük.

Márkus
Vera

A tehetség

Ma ismét Kapolcson jártam, a Kávéházban. Itt még nem voltam, de nagyon megörültem, amikor megtudtam, hogy ide kell ellátogatnom, hiszen igen közel áll hozzám a kávé minden fajtája. Főleg az utóbbi napokban. A Kávéházban ma a MIA (Magyar Írók Akadémiája) tartott egy úgynevezett próbaórát.

Az MIA immár két éve rendez szépíró versenyeket, az előadáson erről is szó volt. A program Kornis Mihály beszédével kezdődött, melyben rengeteg érdekes kérdést vetett fel. Többek között a tehetségről is szó volt. Hiszen

minden ember jó valamiben, van, aki a vasalásban, van, aki a főzésben, van, aki a zenében.

A lényeg, hogy tehetségesek vagyunk. Kornis Mihály szerint pedig az a legtehetségesebb, aki nem tartja magát annak, így újra és újra bizonyítani szeretne, és ezáltal elér bármit, amit szeretne. Példának erre saját magát hozta fel, hiszen ő mindig úgy gondolta, hogy nem tud írni, nem jó, amit csinál. Tévedett, de ez pozitívan befolyásolta a karrierjét, ugyanis most ő a Magyar Írók Akadémiájának egyik mozgatórugója.

A tehetség tehát velünk születik, de mindig van esélyünk arra, hogy ide-

jében elkezdhesük fejleszteni. Van olyan, aki csak sok-sok év elteltével jön rá arra, miben tehetséges, de már késő. Az ilyen emberek kiégették, nem tudják, mit kezdjenek magukkal, csatlódtak.

A nagy kérdés természetesen az, hogy min múlik, hogy ki az, aki érvé-

nyesülhet, ki az, aki fejlesztheti tehetségét. Talán azok, akik hihetetlen nagy kitartással rendelkeznek, vagy ha nem is kitartással, akkor megfelelő anyagi háttérrel. Hiszen a szegény emberek nem igazán engedhetik meg maguknak, hogy azzal foglalkozzanak, amihez kedvük van, illetve amiben igazán jók. Számukra a legfontosabb, hogy családjuk számára mindennap előteremtsék az élelemre, fűtésre valót, így a többi mellékessé válik.

Összefoglalva tehát, erről beszélt nekünk Kornis Mihály, akinek volt elég akaratereje ahhoz, hogy valóra váltsa álmát, és író legyen.

*Bakos Csenge
„Manjari”*

Galkó Balázs Nótafájától volt hangos a kapocsai kastély környéke, mikor elindultam felfedezőútamra, a kastély melletti kertben megrendezett gyerekfoglalkozásra. Sokáig kóboroltam a kertben, míg végül az egyik rejtett szegletben, a fal tövében bele nem botlottam egy kiírásba: kézműves foglalkozás.

Néhány kisgyerek, és jópár nagyobb színezgetett, ragasztott, vágott és csöpögtetett viaszt különféle papírokra. Nézelődtem egy ideig, kérdezgettem a kislányokat, hogy mit csinálnak, hogy tetszik nekik a foglalkozás. A lehető legnagyobb lelkesedéssel válaszolták nekem, hogy nagyon szeretnek kézműveskedni, és örülnek, hogy erre a Völgy lehetőséget nyújt nekik. Ma az egyik asztalnál rózsablakot készítenek papírból. Nagyon érdekesnek tűnt ez a technika, de sajnos a nagy sietség miatt nem próbálhattam ki. Ellátogattam hát a másik asztalhoz is, ahol egy hasonlóan érdekes alkotómunkát végeztek a kis- és nagylányok. Könyveket kötöttek, méghozzá középkori módon. Nagyon érdekes és szép munkákat láttam, és ami a legjobban tetszett, hogy a gyerekek arca lelkesedést és az éppen folytatott munka iránti szeretetet tükrözött.

A programot a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Játszóháza szervezte, az Örökségvölgy programsorozat keretében. Elmondták nekem, hogy elő-

ször vannak itt ilyen programmal. Máskor is voltak már itt, a Völgyben, akkor mozaikot, kis kezitükröt, hűtőmágnest készítettek. A játszóházat mindennap megrendezik, és nagyon sok szeretettel várják az idelátogató gyerekeket, akikből nem túl sok van. Dél előtt általában nagyobb a forgalom, mert ilyenkor általában jó az idő és a gyerekek szívesen mozdulnak ki a tető alól. Délutánra azonban mindig elromlik az idő, és a gyerekek gyakran inkább fedett helyre, mondjuk egy koncertre, vagy színházba mennek.

A Játszóház képviselője elmondta nekem, hogy még nem sok felkérést kaptak az országból, de nagyon várják az új meghívásokat, mert szerintük fontos és hasznos dolog egy ilyen foglalkozás tartása kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Megtapasztalhatják az alkotás örömét, sikerét, és eközben régmúlt kultúrákkal, különböző díszítési technikákkal ismerkedhetnek meg.

Kovács Janka

Játszóház!

Népi kultúra a Csigaház udvarán

Népzene hallatszott ki a kapolcsi Csigaház udvaráról, mikor megérkeztem. Megrémültem. Vajon már elkezdődött a program, vagy csak a hangot próbálgatják? Azonban mikor beléptem a kapun, ijedségem elmúlt. A Cserta Felnőtt Néptáncgyűttes programja még nem kezdődött el, de a tömeg már gyülekezett a színpad előtti kis téren.

Nem sokkal azután, hogy az utolsó néző is elfoglalta a helyét, egy furcsa figura jelent meg a színpadon, aki kissé ittas állapotához képest meglepő szellemességgel konferálta fel a deszkák mellett várakozó táncosokat. A háttérben sárközi népzene hangjai hallatszottak, majd ahogy egyre erősödött, a néptáncgyűttes tagjai elindultak felé a színpadra. Egy rövid ugrós után az előadás félbeszakadt, a színpadon ismét megjelent a szellemes bemonadó. Felolvasott egy szöveget, amelyet ha jól megjegyeztünk, igencsak nagy szerencsében lehetett részünk: három kérdést tett fel, és helyes megválaszolásukért meglepetés járt. Aki jó memóriával, és gyors reflexekkel rendelke-

zett, gazdagabb lehetett egy mézzel és sok más finomsággal teli ajándékcsomaggal. A játék után ismét egy rövid előadás következett, amelyet szintén a Cserta Néptáncgyűttes adott elő.

Kalocsai táncokat mutattak be, nem a tájegységhez illő ruhában. A „népi zanza” néven emlegetett viseleteket sajnos itt is megcsodálhattuk. A táncosok szatmári blúzt és somogyi szoknyát viseltek, a lábukon pedig kalocsai papucs helyett sötét ünnepelőcipőt. Persze ez semmit sem vont le az előadás értékéből, hiszen egy másfél éve alakult együttestől nagy teljesítmény az, hogy ilyen rövid idő alatt meg tudták tanulni, és elő tudták adni a táncokat.

Nekem tetszett a néptáncgyűttes előadása. Bár látszott rajtuk, hogy teljesen amatőrök, nagyon nagyra értékelem azt, hogy felnőtt fejjel, abban a világban, ahol úgymond „ciki” a népi kultúra, ilyen táncokat tanulnak és adnak elő. Én nagyon fontosnak tartom a hagyomány ápolását, és a színpadon táncolókon is láttam, hogy ez az ügy számukra sem közömbös.

Kovács Janka

BILOKÁNSOK

**Énekeld el azt, ha lehet, merre jártál,
mi lett veled.**

Ez a rövid dal akár nekem is szólhatna, hisz nekem is az a feladatom, hogy elmondjam, merre jártam. Bár énekelni biztos nem fogok.

Az idézett részlet a Bilokánsok nevű együttes Körtánc című dalának refrénje. Ők is felléptek a Művészetek Völgyének szervezésében augusztus 3-án, 16 órakor a vigántpetendi Tökert színpadon.

A Bilokánsok együttes sokak szerint egy progresszív zenét játszó banda. Őt tagja van: az első a basszusgitáros, aki egy négyhúros standard hangszeren játszik. A dobossal együtt ők adják az alapot, amely egyben a banda szíve is. Az énekesük a dalok eredetiségét elsődleges célnak tartja, mert szerinte ez adja meg a felvételek és a koncertek összetéveszthetetlen stílusát. A másik gitáros egyben felelős az effektekért is, grafikai tudása pedig a borító- és plakáttervekben mutatkozik meg. A csoportnak különleges módon még egy fuvolása is van, pedig ez nem szokásos a prog-

resszív zenekaroknál. Ő az idei évben a győri egyetem fuvola szakán zeneművészeti diplomát szerzett.

Az együttes célja a bilokáció zenei megformálása. Ez a szó olyan kettőséget jelent, amelynek során a test és a lélek különválik és egy időben két különböző helyen jelenik meg.

A banda megalakulása óta folyamatos fejlődésen megy keresztül, melyet a most megjelent első CD-jük is igazol. Mindeközben mindvégig meg tudták és tudják tartani egyediségüket. A bilokáció fogalmakörét magukon hordozva építik fel a dallam- és szövegvilágukat.

A koncertnek nagyon jó hangulata volt, sokan táncoltak is a színpad előtt – bár nekik biztos sokat segített az alkohol jótékony hatása. Bárhogy is volt, érdemes volt ellátogatni hozzájuk pénteken, és ezután is érdemes lesz: akit érdekel, hogy mikor és hol lép fel az Ajkáról származó együttes, az informálódhat a <http://bilokansok.fw.hu/> honlapon.

KISS KATALIN

Fabula Matris

A Fabula Matris egy paraliturgikus színdarab. Paraliturgikus, vagyis az egyház hivatalos liturgiája mellett létező, de inkább egy konkrét közösség és irányvonal értelmezési köre alapján kivitelezett, modern, kísérleti formában megalkotott mű. A paraliturgia mint drámai játék ebben az esetben nem az imádság és vallásos ájtatosság szerepét tölti be, hanem kortárs ábrázolásban előjátékot és bevezetést képez a liturgiához, mint az egyház istentiszteletéhez.

„Ez a játék az Anyáról és egyik fiáról szól. Ez a fiú nehezen ismeri fel anyját. Ez a fiú mi is lehetnénk. Nem! Ez a fiú mi vagyunk! 'De te fabula narratur!' A mese rólad szól!” – ez olvasható a Művészetek Völgyének honlapján.

Ha valaki ellátogatott augusztus 3-án a vigántpetendi katolikus templomba, az megtekinthetett egy színjátékot, amit Szűz Mária májusi litániájához írtak. Célja megvizsgálni a liturgikus szimbólumokat és a liturgiában szereplő rituális elemeket, hogy ezeknek az elemeknek egy újfajta feldolgozásához, ábrázolásához és megközelítéséhez jus-

son. Kutatja még a középkori misztérium- és moralitásjátékok modern kifejezési eszközeit is: azt keresik, hogy lehet színházi körülmények között, laikusok számára előadni egy paraliturgiát úgy, hogy érthető legyen. A darabot Radnóti Miklós és Maxim Gorkij szövegeinek felhasználásával írta Punk Mária és Liszkai Tamás, a színpadon pedig a Paraliturgikus Kutatások Műhelyének Grotowski-laborja játssza el.

Az igazság az, hogy a nézők közül szerintem nem sokan értették, mi is zajlik a színpadon, amikor pedig vége lett és a színészek egyszerűen kimentek a teremből, otthagyva a közönségüket, még percekig néma csendben ültek a székeken; ez pedig nem amiatt volt, mert elgondolkodtak volna a hallottakon, inkább, mert nem tudták, tényleg vége van-e a darabnak, és el lehet-e menni. Végül – miután lekapcsolták a lámpákat – elindultak kifelé.

Kiss Katalin

LÚDAS MATYI

Eredetileg fotózni indultam el a taliándörögdi Óvodakertbe, de mivel elmos-ta az eső a Biokertgondozást az Ősök házában, ezért most erről a közkedvelt meséről írok. Az előadásra pont időben érkeztem, a két előadó épp akkor ment fel a színpadnak kinevezett pó-diumféleségre.

Már az első pillanattól kezdve bevonták a gyerekeket az előadásba. Különböző játékhangszerek kipróbálására biztatták őket. Majd amikor elkezdődött a műsor, és mikor Lúdas Matyink elindult a vásárba, almát osztogattak azoknak, akik feldobták és el tudták kapni a gyümölcsöt. Mikor három almát kellett feldobni a levegőbe, azt egy harminc körüli férfi próbálta meg, akibe valamilyen zsonglőrvér is szorulhatott, mert nagyon ügyesen dobálta az almákat. Végül a három gyümölcsöt, amit dobált, elosztotta a kicsik között.

Aztán továbbfolytatódott a történet. Matyi kérte anyját, hogy hadd menjen el a vásárba, és hadd adja el a libájukat. Mikor Matyi megemlítette, hogy pénz

fog érte kapni, anyja szeme felcsillant, és akadékoskodás nélkül elengedte fiát a döbrögi vásárra.

Matyi a vásárban találkozott a szigorú Döbrögi úrral, aki sokallta a pénzt, amit Matyi a libáért kért. És mikor Matyi szemtelenül válaszolt az úrnak, akkor ő elvitette és elverette. Ezen felbuzdulva Matyi azt felelte Döbröginek, hogy háromszor veri vissza rajta ezt a verést.

Néhány évvel később Matyi egy olasz építésznek álcázza magát, és Döbrögi újonnan épülő palotájába protezsálja be magát. Mikor kettesben marad az úrral, akkor elveri őt. A következő alkalommal orvosnak öltözik be, és így kerül Döbrögi közelébe, harmadszor pedig őszintén elé áll, és megmondja neki, hogy ő az, akit elfenekeltetett a vásárban évekkal ezelőtt.

Kicsiknek és nagyoknak egyaránt tetszett, a nézőközönség is egyaránt ve-gyes volt, a nagymamától az unokáig mindenki jelen volt.

PINTÉR EDINA

Zsidó emlékezés

Délután a taliándörögdi temetőben jártam, ahol a zsidó temetőnél megemlékezést tartottak. Elvileg háromkor kellett volna kezdődnie, de mint minden program a Völgyben, ez is késett. És a késés mellett még félő volt, hogy el is marad, mert szabad ég alatt rendezték meg a programot, és elkezdett esni az eső. Végül negyedórás csúszással megkezdődött a szertartás.

Az elején és a végén héberül énekelt egy férfi, és mivel én nem beszélem a nyelvet, nem sokat értettem belőle. Aztán elkezdtek magyarázni, hogy mi is történt

1944-ben, mikor Hitler deportáltatta a zsidókat a munkatáborokba. Mindez azért történt, mert Hitler szerint minden rossznak a zsidók, valamint a romák az okozói, és szerinte csak a szőke, kék szemű úgynevezett áriák a tökéle-

tes emberek, és gyakorlatilag csak nekik szabadna élniük. Hitler fajgyűlölő nézetei miatt több millió ártatlan embernek kellett könyörtelenül meghalnia.

A második világháború alatt a zsidók teljes elnyomásban éltek, már akinek lehetősége volt az életre, mert például kötelezték őket a sárga csillag viselésére. Aki élt, végig bujkált, és aki bújtatta őket, ugyanolyan „bűnös” volt, mint a zsidók.

Mindezek szerepeltek a rabbik előadásában, és tartottak megemlékezést is azokról az emberekről, akik ott vannak eltemetve. A zsidók, mióta kiszabadultak a gettókból, a háború óta szétszórva élnek a világon. De sajnós a faji előítéletek nem szűntek meg, a majd hatvan évvel ezelőtti második világháború annyira felszította az emberek gyűlöletét, hogy az a mai napig sem tűnt el teljesen.

Furcsa érzés volt, hogy belecsöppentem egy másik kultúrába, ahol az emberek felveszik a sapkát, nem pedig le, és a temetőbe való belépésükkor egy követ vettek el egy kosárból, ahelyett, hogy elhelyezték volna. Mindenesetre örülök annak, hogy megismerkedhettem egy másik kultúrkörrel, még akkor is, ha mindez egy ilyen szomorú dolog kapcsán történt.

A hit kapujában utolsó
utad előtt búcsúzóul
vedd magadhoz a Fényt!

PINTÉR
EDINA

Gyöngyészet

Egyiket a másik után. Csúsznak fel a zsinórra a szebbnél szebb, színesebbnél színesebb gyöngyök. Fűznek itt kicsik, nagyok, fiúk és lányok vegyesen. Az Evangélikus udvar mindennapos programjai közé tartozik a gyöngyfűzés.

Tudjuk, manapság semmi nincsen ingyen, a gyöngyfűzéshez is a pénztárcánkba kell, hogy nyúljunk, szerencsére nem olyan mélyre, ötszáz forintért már fűzhetünk magunknak és/vagy szereteteinknek nyakláncot, kulcstartót, karkötőt, gyűrűt, a lehetőségek nyitottak, csak egy kis fantázia kell hozzá.

Mennyi ügyes, alkotó kedvű gyerkőc fűzi most a gyöngyöt fel a zsinórra. A programot vezetőik pedig szívesen segítenek csomózni, bogozni, fűzni, színt választani.

Akinek pedig kedve támad arra, hogy otthonában is szemezzen a gyöngyök kavalkádjával, meg is vásárolhatja a színes kis bogyókat.

Az Evangélikus udvar szinte minden nap várja a látogatókat egy kis kézműves alkotásra. Gyerekek kisebb hada lepi el ilyenkor a sátrat. A fiatal kreatív önkéntesek pedig lelkesen fogadják őket.

Ki gondolná, hogy olyannyira népszerűvé vált nálunk a gyöngyfűzés, hogy még Magyar Gyöngy Egyesületet is létrehoztak a fanatikus fűzők.

Részlet az alapító okiratból:

„Az alapítók a Gyöngy Egyesületbe várják mindazokat, akik fontosnak

tartják a magyar kézművesség hagyományainak megtartását, ápolását, a kézművesek támogatását, a népművészet ismereteinek elmélyítését, a régi és modern iparművészet bemutatását, mai alkotások elkészülését, illetve mindezekben belül a gyöngy, mint díszítőelem használatát, vagy készítését, illetve önálló alapanyagként való feldolgozását.”

A Gyöngy Egyesület már 2003 óta várja a technikai tudással, és elsősorban alkotói fantáziával rendelkező kicsiket és nagyokat. Nyári alkotótábor, kiállítás, és még számos érdekes rendezvény várja azokat a fiatalokat például, akik nem csak a szüleiket szeretnék megfűzni...

KÁRPÁTI VIKI

Ládafia

Az Evangélikus udvaron megint gyereksereg üldögél nem is kis zajt csapva... várnak, egyre türelmetlenebbek. Anyukák és apukák ölében foglalnak helyet a kíváncsi gyerkőcök. Többségüknek gyöngyfűzött nyaklánc fityeg a nyakában, ez a gyöngyfűző program nyoma, amelyet szintén az Evangélikus udvarban rendeztek.

A Ládafia bábszínház nem csak kicsiket szórakoztat a Művészetek Völgyében. 0-99 éves korig bárkinek maradandó élményt nyújthatnak, és remek kikapcsolódást.

Egyszer csak megérkezik egy kedves arcú, mosolygós fiatal lány, akinek furcsa szoknyája van.

A későbbiekben kiderül számomra, hogy a szoknyában drótból készült merevítő van, s ez szolgál az éppen nem szereplő bábuk rejtekéül, és zöld színe miatt erdőként is szerepel a mesében.

Amint elkezdi a mesét, a gyerekek rögtön nagyon figyelni kezdenek. Lebilincselő hangjával szinte lehetetlen, hogy ne figyeljünk oda minden egyes szavára.

Az előadások szabad ég alá lettek teremtve, és olyan világot idéznek meg nekünk, amelyet már nem egyszerű visszahoznunk. A mesék világát... Egykori kedvenc gyerekmesénk bölcsője térhet vissza a hétköznapjainkba.

A bábészakodó közönség szájtátva figyeli az egy szem előadót. Aki egy-maga a díszlet, a színpad, a szereplő, a hang, és minden, ami egy bábszínházat

bábszínházzá tesz. Egyedül a közönség nem lehet ő maga.

A Ládafia színház tagjai fából készült bábok, faragva és szépen felöltöztetve. Csak természetes anyagból.

Színpad sincs itt, a világot jelentő deszkaként egy régi kordé szolgál a társulatnak. Ez persze a hátrány mellett előnyt is jelent, ugyanis bármikor, bárhol tudnak rögtönözni a közönségnek egy kis műsort.

A repertoáron négy népmese szerepel, amelynek örülhetnek kicsik és nagyok. (A lóvá tett kupec, Az ördög kilenc kérdése, Együgyű Mihók, Krisztus Urunk meg az obsitos.) Évente 100-150 előadást tart a bábszínház a közönség legnagyobb örömére.

KÁRPÁTI VIKI

Gyûrûk ura-találkozó

Ma délután Monostorapátiban jártam, ahol a Magyar Tolkien Társaság megszervezte a Középfölde fesztivált. A programsorozat augusztus 2-ától 4-éig, szombatig látogatható a faluban. Volt fegyveres bemutató, tünde tánc- és dal-tanulás, családi kreatív foglalkozások, és beszélgettek mitológiai témákról. Volt egy srác, aki mellé ha leültél akár csak öt percre is, kiderítette rólad, hogy A gyûrûk ura melyik jellemére hasonlítasz leginkább.

A programsorozat folytatásaként egy színdarabot tekinthettünk meg, mely átdolgozva, modernizálva mutatta be Tolkien regénytrilógiáját. A vastapsot hallva azt állapítottam meg, hogy a közönség tetszését igencsak elnyerte a regény felújított, színpadra állított változata.

A kisgyerekeknek is kedvezett a program, hiszen egy kedves fiatal lány segítségével drótból és gyöngyökből készült gyûrûket és fülbevalókat készíthettek. Nagyon szép alkotások születtek, a gyerekek pedig rendkívül élvezték a munkát. Az Óvoda udvar túloldalán a könyvesstandokon árulták a könyv mindhárom részét, és a hozzá kapcsolódó bővítményeket, extrákat, mint például a film készítéséről szóló könyvet, vagy posztereket és képeslapokat. A rajongók vásárolhattak még tünde nyakláncokat is. Sőt, még magát az Egy Gyûrût is meg lehetett venni, én

felpróbáltam, és sajnos csalódnom kellett, mert még mindig látható vagyok és még a Naggúlokkal sem találkoztam.

Kicsit arrébb egy lelkes, vállalkozó szellemû fiatalember vezette be az érdeklődőket a tündeírás rejtelseibe. Nagyon sok kíváncsiskodó tolongott a szőnyegen, ahol az oktatás zajlott. A tündeírás egy a Tolkien által kitalált fantázianyelvek közül. A regények során gyakran előfordul, mivel Középfölde egyik fő és egyben legrégebbi népcsoportja a tünde.

Az égen tornyosuló csúnya viharfelhők miatt a fesztivál mai programja hamarabb véget ért a tervezettnél, és a gyerekek szállingózni kezdtek hazafelé. Én is elindultam hát és útközben elmerengtem a mai napon átélt kellemes élményeken.

Porcsalmy Anna

SZÍNHÁZ, SZENTESI MÓDRA

Először is vegyétek egy csapat tehetséges fiatal. Vidd el őket a Művészetek Völgyébe, néhány kreatív lászlós közé, keverd meg őket, hogy ihletet kapjanak, majd autóval küldd el őket Öcsre, a játszótérre.

Körülbelül ennyi a receptje a szentesi diákok szuper műsorának. A műsor után meginterjúvoltam pár diákokat.

P.K.: Mennyit készültetek erre a színdarabra?

Fellépő: Hát végül is öt nap. Öt nap kemény munkája. Egy nap pedig intenzíven 6-8 órát gyakoroltunk.

P.K.: Ki találta ki a koreográfiát illetve a színdarabot magát?

Fellépő: Közösen az osztály. A tanár úr kiadta a feladatot és mindenki beleadott egy kicsit magából. Improvizációból indult ki az egész és hát ez lett belőle.

P.K.: A darabban több ismert olyan dal csendült föl, ami később át lett írva?

Fellépő: Hát igen ismert dalokra ismert szövegeket énekeltünk, és természetesen ez is közös munka.

P.K.: Csak a Völgy időszakára találtátok ki ezt a színdarabot vagy máshol is be szeretnétek mutatni?

Fellépő: Máshol is bemutatnánk, csak az a baj, hogy nincs hozzá tér, hely. De persze a szentesi művelődési házban láthatják majd az érdeklődők.

A riport után úgy gondoltam, hogy megkérdezem még pár fellépőt. Az áldozatom gyanútlanul sétált a fák között és még csak nem is sejtette, hogy lecsap rá a Völgyhíradó. Riportalanyom elmondta, hogy egyik színdarabjukkal sem elégedett.

Az elsónél túl álmosak, a másodiknál túl halkak, a harmadiknál pedig már túl fáradtak. Mint mondta, sosem lehet 100%-osan teljesíteni, még egy színész csemetének sem. És hogy szeretne-e nagykorában is színész lenni, arra a következő válaszolta: - Nos, erről fogalmam sincs.

Pánczél Klaudia

SAKK SOKK!

Fekete-fehér mindenhol! Az öcsi református templom olyan, mint egy nagy sakktabla. Az egyetlen hely ebben a kicsiny faluban, ahol embereket látok.

Sok fekete-fehér kocka. Ez jellemezte az öcsi református templom minden egyes porcikáját. Sakktablák, királyok, királynők, parasztok. Azon tanakodtam, vajon milyen kapcsolatban van a sakk a református egyházzal. A kapuban egy kedves, képeslapokat osztogató lányt szólítottam meg, aki készségesen válaszolt kérdéseimre.

- Jézus a fehér, és Jézus szenvedései pedig, amit értünk tett, a fekete - mondta a lány és látszott rajta, hogy kérdésemtől zavarba jött. Mondta, hogy nézzek körül, mert számtalan kedves és érdekes dolgot tekinthetek meg az udvarban. Egyből szemembe ötlött egy hatalmas sakktabla. Én illet még sosem láttam, ezért nagy vágyat éreztem,

hogy kipróbáljam. Gigantikus méretű sakkfigurák árválkodtak a porondon és várták, hogy valaki játsszon velük. Mintha kérlelték, csalogatták volna az embert. Mivel sakkozni nem tudok, inkább megnéztem a vérbeli profikat, akik a fedett pajtában játszottak. Megrökönyödtem, mikor láttam, hogy a 4-5 éves gyerekek a 40-50 éves felnőttekkel küzdenek. Lékó Péter egykori mestere vezetésével megkezdődött a verseny a jövő és a múlt generációja között. Úgy gondoltam, hagyom is ezeket az okos embereket, mert csak zavarnám őket az örökös vakuvillogásommal.

Az elején meginterjúvolt lány mondta, hogy érdemes benézni a templomba is, ahol modern festményeket tekinthetek meg. Így is tettem. A falon egy pár bekeretezett kép szomorkodott. Nem sokan voltak a templomban. A falak nyugodt, békés hangulatot árasztottak. Várták a megfáradt vándorokat, hogy betérjenek Isten házába.

Aki egy igazi élményben szeretne részt venni, feltétlenül látogasson el Öcsre a református pajtába és udvarába.

Pánczél Klaudia

Fekete - fehér, jó és rossz, meg a Hetedik pecsét

„Egy játszma nem volt még, amit feladtam volna!...” – hangzott el a mondat a Hetedik pecsét című film főszereplőjének szájából. Az öcsi református pajtában, a Matt-moziban ugyanis Ingmar Bergman filmjét vetítették le. A főhősért egy nap eljön a halál, akivel sakkozni kezdenek. A film végigköveti kettejük küzdelmét.

A sakkbábuk – fehér és fekete – jelentik a jelképes rosszat és jót. A halálnak ugyanis ugyanúgy dolga, hogy eljőjön az emberért, mint a sírásónak, hogy másnak végső helyet készítsen elő. Ha valakinek ez a munkája, akármilyen jelzót használnak is rá, nem lehet kitérni előle.

A pajta előtt hatalmas sakkbábukkal lehetett játszani, a belső téren pedig legalább tíz asztalra sakktábla volt helyezve. Nagy sakkrajongók naphosszat töltenek itt, és még a filmvetítés előtt is játszott két férfi. Igaz, alig láttak már valamit úgy estefelé, de nem tudtak nemet mondani szenvedélyüknek. Az udvar,

illetve az egész helyszín tulajdonképpen a jó és rossz, vagy fekete és fehér dolgokra koncentrált. Két plakát is kint volt, hogy akinek van kedve, az odaírhatta a véleménye szerint legrosszabb vagy legjobb dolgot a világon. Kedvenc idézeteket is meg lehetett osztani másokkal. Késő volt az este nyolc óra már ahhoz, hogy még valami odaférjen a többi mellé, de sok-sok érdekességet lehetett olvasni a papírról.

Kávét vagy teát is lehetett rendelni a gondolkodtató játék mellé, hogy jobban forogjanak az agytekervények. Bár ezek az ivómozdulatok nem voltak teljes mértékben tudatosak. Koncentráció közben egyszer csak a szájukhoz emelték csészéjüket a játékosok. A rendelést este, filmvetítés közben is igénybe lehetett venni.

Aki ebbe a kis kerthelyiségbe betér, akár csak kiegyenlíteni a koffeinszintjét, akár sakkpartit játszani, a csend abszolút nyugalalmát élvezheti.

Takács Bence

Virágok helyett kövek

„Nagyon örülök, hogy itt vagytok, de a rabbi arra kért minden fiút, férfit, hogy valami fejedőt vegyetek fel legyetek szívesek, ahogy illik” – intézett néhány szót az öcsi zsidó temető előtt Szőke András az ott összegyűlt emberekhez. A színész, feleségével együtt, szintén megtisztelte jelenlétével a szertartást.

A körülbelül száz ember a temető előtt gyülekezett. A rabbit autóval hozták a helyszínre. A zsidó papok kis csoportba gyülekeztek, megbeszéltek egyet s más, többek közt azt is, hogy milyen sorrendben mondják beszédüket. A főrabbi intett, és utána bemehetett a tömeg az erdőben eldugott kis temetőbe. A rabbi kissé elkülönültek. Az emberek ünnepélyesen megálltak egy helyben. Sorban mindegyik pap elmondta beszédét. Volt héber, illetve magyar nyelven is.

Zsidók, és más vallású emberek keveredtek. A hit most nem számított. Az ima az

izraelitáknak szólt, de akik csak kíváncsiak voltak egy ilyen eseményre, most nyitva állt előttük a lehetőség, hogy megtekintsék. Teljesen egyedi látványban volt ugyanis része annak, aki még nem látott ilyet. A szokások ugyanis teljesen mások, mint akármelyik más vallásnál. Ez a mondat viszont azt hiszem, máshol is elhangozhatna.

A héber nyelv nagyon érdekes. Nem hasonlítható semelyik másikhoz sem. A hangulatot többnyire, azt hiszem, ez a beszédstílus határozta meg, illetve a rabbi komolysága. Az emberek figyelmesen hallgatták a szöveget, még akkor is, ha egy szót sem ér-

tettek az egészből. Valahogy magában érdekes volt. Vallás szerinti zsidó emberek is jöttek természetesen, akik shabesz deklivel a fejükön mormogták az imákat.

A másik érdekes dolog az volt, hogy az izraelita temetőben nem virágot visznek a sírra, hanem egy-egy kavicsal fejezik ki gyászukat. A szertartás végén minden ember követte ezt a hagyományt.

Takács Bence

Mindenhol jó, de a legjobb a Paradicsomban

Ez lenne hát a Paradicsom? Véres, poros agyagszobrok véget nem érő vonaglása? Földdel egyé váló groteszk alakok pázrasi tánca? Színesre festett torzulások egy sívító díva hangjára? Kiiresedett, rideg Édenkert ez. Félek. Megdőbbsent, hogy mivé is válhat az ember. Vagy ezek csak álomképek kivetülései? Illúzióink, melyek helyettünk élnek? Vagy talán a Paradicsom is csak illúzió?

Sok megválaszolatlan, nyitva hagyott kérdés, mely teret ad a fantáziánknak. Én hiszem, hogy Gergye Krisztián táncrituáléja mindenki számára mást kell, hogy jelentsen. Mi döntjük el, hogy a

hatalmas testű táncosnő termékenységi istennőként csábít-e el mindenkit, vagy démonként üldözi őket. Pázzás, vagy harc? Vagy el sem kell dönteni? A kettő ugyanaz, egybeforr, nem léteznek egymás nélkül.

Vagy talán egyfajta istenképet látunk és egy tereméstörténetet? Esetleg épp-hogy a folyamatot, ahogyan létrehozzák istent a földből kinövő, semmiből előtűnő, öntudatra ébredő lények? Nevezzük őket hősöknek? A saját hőseinknek, akik álomvilágunkban, helyettünk valósítják meg azt, amire mi nem vagyunk képesek. Egyéni görcsös mozgásuk lassan átalakul egy közös koreográfiába, néha porfellegben feszülnek egymásnak a testek, földön csúsznak-másznak, majd egyre gyorsulva ránganak a monoton zenére, hogy végül zihálva rogyjanak a földre. Valóban a domboldalon, a paradicsomi fák árnyékában még zihálásuk is hallatszik. Döbbsent a csend.

Ennyit érünk mi emberek? Egy kis festék, por, szakadt leplek, kifordított mozdulatok és máris félelmetes szörnyek lehetünk. Ez rejlik bennünk, mindannyiunkban. Akár lehet ez vízió a jövőről is. Számomra ez a legmegrázóbb. Nem vagyunk hősök, és ez nem a Paradicsom, de még ha az is, nem itt a legjobb.

Nagy Klaudia

HÁBÉ

Borongós idő köszöntött bennünket a Völgy 7. napján, Pulán. A Háború és Béke Vurstli - rövidítve HÁBÉ - felé igyekeztem, oda, ahol minden az irodalomról s a tudományokról szól. Különleges, érdekes szerkezetek veszik körül az odalátogatókat, felolvasások vannak, standok, büfék, kiállítások és még sok-sok minden más...

Egy hosszú kis utcát választottak a vurstli helyszínül. Mindkét oldalát pódiumok, standok díszítették, hol kiállítás, hol kísérletek, mintha a budapesti Csodák palotájába csöppentem volna. Emlékeim szerint - a templom bejáratánál, amely pont az út felénél helyezkedett el - volt egy olyan stand is, ahol a költők, írók fiatalkori gyermekképeit, aláírásait lehetett megvásárolni. A legérdekesebb talán mégis a súlytalanság játéka volt. Le kellett feküdni egy szivaesra, mielőtt a hat ember körülállta az illetőt. Lábakat összezárva, törzset megfeszítve, kezeket

a mellre-hasra téve kellett feküdni. Tíz másodpercig nyomott a föld felé minden erejével a hat ember. Majd utána hirtelen két ujjal felemeltek. Félelmetes érzés, mintha feldobnának és ott maradnál, majd hirtelen zuhansz és földet érsz, mindezt a másodperc töredéke alatt. Tényleg a súlytalanság érzetét keltette, ámbar ez csak ámitás. Az egyik irodalmi pultnál felmérték a vállalkozó kedvű emberek „irodalmi tudását”. Egy ideiglenes mérleget alkottak bográcsból, majd az illető kezébe nyomták, s addig pakolták a könyveket, amíg az ember bírta.

Számtalan ilyen és ehhez hasonló érdekes tárgy, szerkezet volt még ott. Néhány lelkes, kitartó látogató órákig el tudott babrálni velük, egészen addig, amíg nem sikerült célba érniük. A különleges szerkezeteken kívül rengeteg kézműves foglalkozás fogadta a látogatókat, gyöngyfűzés, festés, rajzolás. Nagyon sok kisgyermekes család, fiatalok látogattak el a Vurstliba. S mindenki egytől egyig élvezte is azt.

Rapali Vivien

Ördög a reflektorfényben

Rengeteg gyermek alszik el este édesanyja vagy édesapja meséivel. A gyermekeknek szükségük van mesékre ahhoz, hogy felnőjenek, hogy felkészüljenek a nagybetűs Életre. Ezen történetek által a kicsik kapnak egy erkölcsi alapot. A mesék már évszázadok óta jelen vannak életünkben...

Itt az Aprókertben, Pulán aug. 3-a a Spanyol nap volt, tánc- és zenebemutatóval kísérve. Az egyik ilyen előadás a Trebla, a bárány, amelyet egy öt tagból álló kis társulat adott elő. A történet egy királynőről és az ő kék királyáról, s három leányukról szól.

A király egy napon megbetegedett, s csak egyetlenegy növény segített rajta, egy bizonyos „virág”. Felesége, aki imádta őt, elment és megszerezte a növényt, ámde későn. Mire

visszatért, a királyt már holtan találta. Nem csak ezzel verte őt a sors, ugyanis a növény, amelyet letépett, az Ördög virága volt. Ezek után az Ördög átokkal sújtotta, báránnyá változtatta őt, s csak akkor nyerhette vissza valódi énjét, ha vizet ivott. Három lányával számúze-

tésben éltek, de gyermekei nem tudták, ki is valójában az ő kedves báránykájuk. Mivel a világ leggonoszabbika intette őket, hogy ne adjanak vizet az állatnak, kevés esély volt rá, hogy valaha is megtudhatták volna. Ám egy nap, amikor mindhárom leány elbóbiskolt, Trebla ivott a vízből, s nyomban visszaváltozott érett nővé, a gyermekek anyjává. Az Ördög is megtudta ezt, s nem hagyta annyiban. A kárhózat üldözte az újonnan egyesült családot, nem volt mit enniük, inniük, üldözöttek voltak... S itt lenne a vége, ha elfutna véle.

Igaz ugyan, hogy ez a kis színdarab a gyermekeknek készül, ám véleményem szerint helyenként igencsak ijesztő, főleg, ha az Ördög van a „reflektorfényben”. Nemegyszer hallottam sírást, félelmet tükröző hangot a színdarab alatt. Mindezek ellenére ajánlom a kis mesét mindenki figyelmébe.

Rapali Vivien

Második x-ben a Kispál

Pula rendkívüli módon kitett magáért az idei Művészetek Völgyén. Az érdeklődők többek között láthattak olyan jeles irodalmi személyiségeket, mint például Kovács András Ferenc, Kukorelly Endre, Spiró György, zenészek közül Cseh Tamás vagy Másik János. Pénteken pedig színpadra lépett az alternatív zenei élet nagyágyúja, a Kispál és a Borz.

Húsz évet eltölteni a csúcson bármilyen kategóriában igen elismerésre méltó, és nagy dolog. Márpedig a Kispál és a Borz zenekar 1987-es megalakulása óta folyamatosan az élbolyban tartózkodik (ha éppen nem vezeti a bolyt), és állandó megújulásokkal, olykor kisebb-nagyobb döccenőkkel, de mindig művészi minőséggel. Az mindenesetre tisztán látszik, hogy a zenekar még mindig remekül érzi magát a színpadon, és ez így is lesz, eltelhet akárhány év is.

Vannak kifejezetten koncertbandák, akiknek a dalaik élőben ütnek át. Amel-

lett, hogy a Kispál és a Borz lemezen is remekül élvezhető, számomra olykor túl steril. Ellenben a koncerteken a nóták megkapják azt a koszt és dögszagot, ami miatt igazán tombolható, és örült lesz zenéjük. Pulán is ezt éreztem, amikor belekezdtek a „Tökéletes helyettesről” egy dallal. A koncerten egyébként kiegészültek három vonóssal, ami amúgy sem áll távol a Kispáltól, tekintve, hogy a Csík zenekarral jó pár korábbi nótát feldolgoztak. Szerencsére sikerült összehozni a jó vastag, karcos hangzást. A környéket bizonyára bezengte a jól ismert szerzemények dallama. Az is örömteli volt, hogy néhány korábbi élménnyel ellentétben most nem volt halálosan részeg Lovasi (aki egyébként ittasan is imádnivaló pofa), így csakis az énekkel és a zenével törődött, ami tekintve az esemény koncert megnevezését, nem elhanyagolható pozitívum.

Visszatérve a két évtizedes zenei múltára, a kilenc sorlemezre, a hét koncertalbumra, és az elképesztő koncertmennyiségre, amit a zenekar átélt, s gyökereit tekintve együtt maradt, nyoma sem volt semmiféle fáradtságnak, egy üresjárat sem volt muzsikálásuk alatt. Egy jó nagy születésnap tortát tehát megérdemel a zenekar, rajta gyertyaként velünk, fanatikus rajongókkal.

CZÉGÁNY PÁL

Stoppoljunk ügyesen!

Gyakori kép, amit mindenki láthat, ha átutazik, vagy hosszabb ideig tartózkodik a Művészetek Völgye bármelyik falujában: hosszú kilométereken keresztül semmit nem lát az ember stopoló fiatalokon és felfelé mutató hüvelykujjakon kívül. Na de mi lenne a helyes cselekedet? Bunkó az autós, ha nem vesz fel? Vagy a stopolóknak kellene inkább a helyszínek közti (elég gyér gyakoriságú) „csigabusz”-járatokra várni?

Amellett, hogy a fentebb megemlített stopolóképe valóban igen gyakori (különösen az esti órákban), kétségkívül hozzátartozik a Völgy szelleméhez az autókba bekéredzkedők jelenléte. Ez persze sokakat idegesít mindkét részről, hiszen ha valaki Kapolcsról nyolc óraker elindul gyalog Pula felé, igen kevés esélye van, hogy egy fél tízes koncertkezdesre odaérjen. Emiatt szomorú, ha

valaki a fél éjszakát két falu közt tölti, a kétségkívül kellemes és friss levegőn, csillagos ég alatt, miközben autók fénycsóvjától övezve kapkodja lábát, hogy el ne csapják. Persze bosszantó, ha egy elkaptott pillanatban feltűnik három üres hely, amint elhajt melletted, pedig te és a barátaid gond nélkül elférnétek. Na de ez valóban rosszindulat lenne, vagy csak félelem az autós részéről? Vagy egyszerűen a koncert felé, esetleg onnan hazafelé igyekvő autósok fáradtak lelkileg idegen embert befogadni az életterükbe. Egy jó tanács: aki stopol, keressen egy valamennyire „riválistmentes” útrészt, hiszen abban a tudatban nyilván senki nem fog megállni, hogy az elkövetkezendő percekben harmincan rohamozzák meg a kocsiját. Persze az sem előny, ha a szabadon levő bal kezében egy Unicumos üveg, és egy frissen meggyújtott cigi lóg. Ebben az esetben csakis azokra a sofőrökre számíthatsz, akik a korábbi fesztiválokon maguk is stoposként jártak-keltek. Velük viszont egészen biztos, hogy jól jársz, utazz csomagtérben, vagy egy idegen emberrel az öledben. Azonban amit legutóbb láttam, a nyitott csomagtartóban, és az autó tetején, motorháztetőjén való utazást (az élethez való feltétlen hűségem miatt) semmiféleképpen nem ajánlom. Tényleg, ha stopolsz, ne csüggedj, és vigyázz magadra!

Erdély arcai, avagy Gidófalva kulturális bemutatója

Nagyvázsony székely testvértelepülése, Gidófalva lakosai tartottak kulturális bemutatót a Városi-domb színpadán, és annak környezetében.

Gidófalva Sepsiszentgyörgytől 5 km-re északkeletre, a Szépmező északi részén, az Olt bal parti teraszán fekszik. Nevét Szent Gedeonról, temploma védőszentjéről kapta. A színpadon rendkívül sokszínű műsort láthattunk és hallhattunk: háromszéki páros tánc, nemzedékek tánca, botos tánc, régi háromszéki polgári tánc, katonadalok, népdalok, Görög Ilona-népballada, Barna Jancsi-népballada, székely mesék. Az előadáson kívül láthattunk egy Baranta-bemutatót és találkozhattunk hagyományörző kézművesekkel: bőrsők, nemezelők, fafaragók, bútorfestők, fazekasok, hímzők, gyöngyfűzők, rojtkötők. Az időjárás nem volt a legkellemesebb. Hűvös

volt, fújt a szél és időnként csepergett az eső is. A közönség lassan szétszéledt, mert sokan pólóban voltak vagy gyermekük fázott, akik viszont továbbra is maradtak a nézőtéren, azok nagyon el-

vezték az előadásokat. A nézők minden produkció után tapsviharral köszönték meg az élményt a fellépőknek. Két előadás között a táncosok a nézőtéren foglaltak helyet. A két és fél órás műsort három szünet szakította meg.

Az egyik megszakításban volt a Baranta-bemutató, ami számomra a legjobban tetszett, mert csodálatos módon bántak a fegyverekkel. A karikás ostorokat csattogtatták jobb, majd bal és végül mindkét kezükkel, az íjakkal különböző felállásokban lőtték a nyilakat a céltáblákba és botok segítségével tánchoz hasonló módon küzdöttek meg egymással. Az eszközök tökéletesen elsajátított használatáról egy bátor leány tett bizonyosságot, akinek a kezéből az ágakat centiméter pontossággal darabolták fel az ostorokkal.

A nézőknek egy felejthetetlen élményt nyújtottak Gidófalva lakosai, akik szerepeltek ebben a nagyszerű és széles körű kulturális bemutatóban.

Nagyfi Tamás

Halálhozók Alamutból

Nagyvázsonyban a Völgy-park Marom sátrában egy dokumentumfilmet vetítették le a haszaszinokról Halálhozók Alamutból címmel.

A közel egyórás vetítés előtt és után is beszélgetés folyt a film témájáról. A filmet Helga Lippert, Klaus Kastenholz, és a német ZDF készítette 2000-ben. A filmben szereplő aszaszinok a 12.

században éltek Szíriában és Észak-Íránban. Titokzatos főnökük, a „Hegyi Öreg”, és rejtélyes erődítményeik megragadták az európaiak képzeletét. Velük kapcsolatban számos legenda született, minthogy vezetőjük parancsára veszélyes vállalkozásokra indultak azért, hogy ellenségeiket megöljék.

Ezek a legendák először akkor tűntek fel, amikor az európaiak a kereszties hadjáratok során a térségbe, a Levante területére érkeztek és ott megtelepedtek. E

merész akciók őket is érintették, közülük több királyaik, főnemeseik és katonai vezetőik ellen irányult. A nyugatiak ésszerű választ próbáltak keresni a nizári iszmá'ilita (aszaszin) harcosok rendkívül bátor magatartására és cselekedeteire, de csupán képzelet szülte, fantasztikus magyarázatokkal tudtak szolgálni, és így igyekeztek felfedni a harcosoknak vezetőjük iránti feltétlen elkötelezettsége mögött rejlő valódi indítékokat. Ezek a legendák végül is Marco Polo elbeszélésében jutottak csúcspontjukra, amely szerint a „Hegyi Öregnek” is nevezett nizári vezető hívei személyiségét hasis használatával tartotta kézben egy titkos paradicsomi kertben. Ezek a történetek olyannyira hatásosnak bizonyultak, hogy az idők folyamán az „aszaszin” kifejezés a „gyilkos” megjelölésére bekerült az európai nyelvekbe, s a nizári iszmá'ilitákat nem csak az európai közfelfogás és a hagyományok, de egészen a közelmúltig a nyugati tudományosság is az aszaszinok kábítószeres, baljóslatú szektájának tekintette.

A hasis hatására képesek voltak az emberek ölni. Ez miért változott volna meg az évek során?

Nagyfi Tamás

IMPRESSZUM

A man is seen from behind, walking on a paved road. He is wearing a light-colored straw hat with a dark band and a white short-sleeved shirt. On his back, he carries a very large, round, brown wicker basket. A brown leather satchel is slung over his shoulder. The background shows a road with some greenery and a person in a high-visibility vest.

Főszerkesztők:

Papp László
Ress Tünde
Szabados Péter

Korrektor:

Szilvásy György Péter

Képszerkesztő:

Klacsán Margó

A cikkeket írták, szerkesztették és a fotókat készítették:

Bakos Csenge
Czégány Pál
Deák Kristóf
Jack János
Kárpáti Viktória
Keller Zsuzsanna
Kiss Katalin
Kovács Janka
Márkus Veronika
Nagy Klaudia
Nagyfi Tamás
Nyíri Beáta
Ördög Zsófia
Pánczél Klaudia
Pintér Edina
Porcsalmy Anna
Rapali Vivien
Takács Bence